

STARTUP MLÁDEŽE BRNĚNSKÉ DIECÉZE

**SYNODA: „MLADÍ V CÍRKVI:
jak se cítíme, co potřebujeme a kam
směřujeme“**

© Biskupství brněnské
Diecézní centrum pro mládež, 2024
Vytvořila: ©Klára Lojdová
Pro vnitřní potřeby Biskupství brněnského

Milí mladí přátelé,

dostáváte do rukou brožurku, která vás zve na jedinečnou cestu – cestu společného zamyšlení nad tím, jak se my, mladí lidé, cítíme v církvi, co potřebujeme, a kam se chceme v našem vztahu s Bohem i církví posunout. Synoda "Mladí v církvi" je příležitostí sdílet naše myšlenky, obavy i naděje a hledat cesty, jak může církev být místem, které je blízké našemu srdci i životním otázkám.

Tato synoda je více než jen setkáním. Je to prostor, **kde můžete otevřeně vyjádřit své názory, kde se naše hlasy mají možnost stát součástí změn a posunů. Můžeme společně přemýšlet o tom, jak by měla církev přistupovat k mladým, jak podporovat naši víru a co můžeme jako mladí do církve přinést.** Ať je pro vás tato brožurka průvodcem na cestě objevování nejen toho, co nás v církvi naplňuje a inspiruje, ale i toho, co bychom si přáli změnit a rozvinout. Pojdme tedy společně vytvářet církev, která je živá, autentická a plná naděje pro nás i pro ty, kdo přijdou po nás.

Synoda dostala název „Startup mládeže brněnské diecéze“ z toho důvodu, že se chceme co nejvíce přiblížit dnešní mládeži a dát jim naději, že opravdu můžeme společně jít dál, něco změnit a cítit se společně v prostředí církve dobře.

Tato metodika má sloužit k tomu, abychom lépe dokázali pochopit znění otázek, když je předáváme mladým a provázíme je na cestě Synody. **Modrý text, je text doprovodný. Často dovysvětluje to, jak jsme danou otázku mysleli, nebo nabízí další doprovodné otázky.**

Tento výběr otázek považujeme za důležitý. Je v pořádku, pokud použijete pouze otázky z tohoto výběru a zároveň je i v pořádku, pokud použijete otázky z doplňujících otázek. Počet otázek, které budete diskutovat, není nijak omezený. Můžete diskutovat celou dobu o jedné otázce nebo můžete zvládnout probrat otázek více.

1. Já a moje víra

- a) Jak bych definoval/a svou víru? Dokážu pojmenovat, v co věřím a komu věřím?
- b) Kým je pro mě Ježíš? Toužím/chci s ním rozvíjet osobní vztah?
- c) Jaké místo má v mém životě modlitba?
- d) Jakým způsobem by ses chtěl/a více duchovně rozvíjet?

2. Já a církev

- a) Přijímá mě Bůh takového/takovou, jaký/á jsem anebo mě přijímá Bůh až tehdy, kdy jsem takový/á, jakého/jakou mě chce mít církev?
- b) Jak vnímám aktuální postoj církve k mladým lidem? Co na něm oceňuji? Co mě na něm zaráží?
- c) Co dělá církev opravdu dobře? V čem jsem na ni hrdý?
- d) Za co se stydím, když se řekne „katolická církev“?
- e) Co mi v církvi nikdo nevysvětlil, a přitom se předpokládá, že to křesťan zná?

3. Já ve světě

- a) Přináším naději této společnosti?
- b) Jakým způsobem by měla církev reagovat na aktuální společenské otázky (např. ekologie, lidská práva, globalizace, chudoba, medializace společnosti, Gen Z generace, přetrvávání návyků z doby mileniálů,...)?
- c) Mám nějakou zkušenost s katolickou církví mimo ČR? Co mě nejvíce zaujalo?
- d) Co by měla církev udělat, aby byla přitažlivější pro další mladé lidi, jako jsem já?

4. Já a farnost

- a) Jaký vliv má naše farnost na můj duchovní život?
- b) Jaké aktivity, programy nebo akce by mě motivovaly více se zapojit do života naší farnosti/děkanátu/diecéze?
- c) Co mě motivuje nebo naopak brání v aktivní angažovanosti ve farnosti?

5. Já a média

- a) Jaký duchovní/církevní kontent (obsah) mě na sociálních sítích zaujme nejvíc?
- b) Jaký obsah by mohl přitáhnout pozornost nejen věřících, ale i lidí, kteří se pohybují mimo církev?
- c) Využívám internet pro svůj duchovní růst?
Co sleduju/poslouchám/čtu?
- d) Doporučil/a bych nějakou zajímavou knihu/film/podcast, ... – něco, co mě posunulo ve víře, v duchovním životě?

Nabízíme Vám další doplňující otázky, které rozšiřují užší výběr každé kategorie. Tučně jsou napsané otázky z užšího výběru.

Modrý text je pouze nabídka k tomu, jakým směrem se ubírat, pokud nevíte, kde začít, jak vést diskuzi. Má to pro vás být pomůcka, vodítko.

1. Já a moje víra

- a) **Jak bych definoval/a svou víru? Dokážu pojmenovat, v co věřím a komu věřím?**
Ovlivňuje víra celý můj život, nebo mám rozdělené aktivity mimo „kostel“ a v něm?

Tato vstupní otázka je důležitá, protože se každý z nás v kostele modlí vyznání víry (z lat. credo = věřím), a potřebujeme si uvědomit, zda je to pro nás formální záležitost nebo skutečná, živá víra. Pokud ano, pak je celá má existence postavená na Bohu. Když jako mladý člověk věřím, že mám Boha po svém boku, že mám v Bohu oporu, tak věřím, že s ním překonám i různé krize a překážky. Vnímám víru jako vztah? Je jistě důležité, aby si toto mladí lidé uvědomili, dříve, než se nad tím začnou více zamýšlet. Základem je skutečný vztah. Vnímám ve svém životě Boží přítomnost?

- b) **Kým je pro mě Ježíš? Toužím/chci s ním rozvíjet osobní vztah?**
- c) **Jaké místo má v mém životě modlitba?**
Je pro mě modlitba důležitá? Jaký vztah mám k různým formám modlitby? Jaký druh modlitby je pro mě nejdůležitější – jakou modlitbu dokážu nejvíce a upřímně prožít? Kolik času věnuji modlitbě?

Např. osobní modlitba, společné modlitby ve společenství/rodině, žalmy, růženec, liturgie, tradiční modlitby, chvály, díky, prosby, meditace... Uvědomuji si, že modlitba je můj osobní rozhovor s Bohem, Ježíšem? Umím v modlitbě i naslouchat?

- d) **Jakým způsobem bych se chtěl/a více duchovně rozvíjet?** (Nabídka duchovních cvičení – víkendy, duchovní obnovy, formace různého typu, více prostoru pro modlitbu – společnou/vedenou/osobní apod.)

V jakých oblastech by mladí lidé chtěli větší rozvoj – modlitba – svátosti – porozumění Písmu svatému – jiné. Důraz na přípravu na svátosti. Dobré zpovědní zrcadlo. Dobrá příprava na manželství vedená jak knězem, tak manželským párem. Je to budoucnost těchto mladých? Dobrá rodina je základem pro další růst a rozvoj. Dobrý příklad pak táhne další generace.

- e) **Jak mi modlitba pomáhá v mém životě? Jak mi pomáhá v překonávání těžkých životních situací?**

Důvěřuji v Boží, Ježíšovu pomoc, když je mi těžko? Modlím se, i když se neděje nic špatného? Děkuji Pánu? Modlím se za druhé a vnímám, že se druzí modlí za mě? Prosím Ducha svatého o jeho dary (zvláště jsem-li biřmován)? Jak vnímám (ne)vyslyšení mých modliteb? Nevnímám Boha jako automat na splnění mých přání skrze modlitbu? Dávám Bohu, Ježíši prostor, aby reagoval na mé prosby jiným způsobem, než je má prvotní představa?

- f) Jaký mám vztah k Písmu svatému?

Čtu Bibli? Umím se nad Písmem modlit? Vede mě modlitba k lepšímu porozumění Písmu? Chci se vzdělávat v porozumění Písmu?

- g) Umím se modlit v tichu? Umím setrvat v tichu?

Je to pro mě komfortní? Co dělám pro to, aby mi nevadilo být sám, v tichu? Vnímám Boží blízkost?

2. Já a církev

- a) **Přijímá mě Bůh takového/takovou, jaký/á jsem anebo mě přijímá Bůh až tehdy, kdy jsem takový/á, jakého/jakou mě chce mít církev?**

Papež František na SDM (světových dnech mládeže) v Lisabonu řekl, že Bůh miluje každého, v jakékoliv situaci, každého? Souhlasím?

- b) **Jak vnímám aktuální postoj církve k mladým lidem? Co na něm oceňuji? Co mě na něm zaráží?**

Vnímám skutečný zájem? Je církev ochotná svěřit mladým lidem více pravomocí a zodpovědností?

- c) **Co dělá církev opravdu dobře? V čem jsem na ni hrdý?**

- d) **Za co se stydím, když se řekne „katolická církev“?**

- h) **Co mi v církvi nikdo nevysvětlil, a přitom se předpokládá, že to křesťan zná?**

- e) **Jak bych popsal/a svůj vztah k církvi? (Co mě přitahuje/mám rád a co mě naopak odrazuje? Pomáhá mi církev rozvíjet můj vztah k Ježíši?)**

Jak vnímám obraz církve? Je vstřícná, sloužící, pomáhající nebo autoritativní, odsuzující, direktivní? Je od všeho něco, kritizuje za špatné chování, chrání nás, varuje, pomáhá, povzbuzuje, ... před „peklem“. Ale co převažuje? Nesnažíme se jen hledat ty negativa, která jsou jednoduše vidět na povrchu? Snažíme se vidět i to dobro v církvi? Vede nás po cestě lásky, naděje, milosrdenství?

- f) Jak vnímám to, jaký církev vytváří obraz Boha? Takový, který mě oslovuje, je srozumitelný, přitažlivý anebo nesrozumitelný?

Je to Bůh, který mi jde vstříc, milující a milosrdný otec podle Ježíše anebo Bůh příkazů a zákazů, s důrazem na spravedlnost, odměnu nebo trest? Vnímám Boha, jako toho, který nám přikazuje pravidla morálky, která jsou pro dnešní svět nesplnitelná, nebo rozumím tomu, proč to tak je?

- g) Jak vnímám svého biskupa, děkanství, farnost, kněze ve své farnosti, DCM (Diecézní centrum mládeže), DCŽM (Diecézní centrum života mládeže)?
- h) Cítím se v církvi přijímán a respektován? Proč ano, proč ne?

Vnímám bratrství, sestersví, rovnost mezi sebou (muži/ženy)? Nebo především hierarchii?

- i) Co potřebuji k tomu, aby mi církev pomohla růst ve víře? (Např. více duchovní podpory, jiný druh duchovního doprovázení, lepší vzdělání, více zprostředkované příležitosti k setkání s vrstevníky...).

Akcí je spousta, tudíž je dost příležitostí k setkávání mladých mezi sebou, ale ne všichni kněží tyhle informace o akcích a činnostech DCM a DCŽM dál komunikují směrem k mladým lidem ve farnosti. Ptáme se dostatečně při těchto setkáních s mladými na jejich potřeby? Pracujeme dostatečně se zpětnou vazbou? Lze dělat něco více pro mladé na úrovni farnosti? Anebo společně pro několik farností? Jedna farnost může být malá, ale pokud se třeba k jedné akci sloučí tři farnosti, které má farář na starosti, už to může pomoci – a nemusí to být rovnou na úrovni děkanátu nebo diecéze. Zvláště na malých vesnicích, kde tyto příležitosti moc nejsou a jsou zde spíše mrtvé staré farnosti. Města jsou úplně jiný svět. Nemůžeme srovnávat Brno, Třebíč, Žďár, Jihlavu, Slavkov, Rosice, Znojmo, Tišnov, Hodonín, Boskovice atp., kde se stále něco děje, s malými vesnicemi, kde se toho neděje tolik. Kromě základní školy se náboženství většinou nevyučuje. Muselo by se to pojmout jinak. Ale třeba by to pomohlo v růstu ve víře. Ve vzdělávání. Něco, jako jsou kurzy Alfa, ale třeba v menším provedení – například sezení, možná jednou za měsíc. Třeba ve výukové podobě, či popovídáním nad zvolenými tématy. Možná nějakým způsobem mediálně pojaté?! Je o to zájem mezi mladými? Dokážeme propojit tato malá společenství, aby sdílela své zkušenosti, starosti, obavy, ale i radosti?

- j) Jak může církev podporovat moje osobní cíle a hodnoty? (Např. dobrovolnické aktivity, příležitosti k osobnímu růstu, zájmy, touhu po evangelizaci?)

Vede mě víra k tomu, abych byl dobrým člověkem, křesťanem a dobře vykonával své povolání? Na tom pak můžeme stavět všechny naše ostatní aktivity a činnosti. Můžeme evangelizovat, když nemáme dobrý základ anebo, když nejsme sami „dobře a dostatečně zevangelizováni“?

- k) Jak bych chtěl/a, aby církev komunikovala s mladými lidmi? (Sociální sítě, osobní kontakt, modernější způsoby komunikace.)

Je důležité si říct, zda preferuji pouze přístup „mladí k mladým“, nebo přijímám i starší lidi díky zkušenostem, i když je to pro mě často nesrozumitelné a často narážíme na vzájemné nepochopení. Například papež František má mnoho myšlenek, které předává mladým, i když je mu přes 80 let. Pomáháme mladým dobře a objektivně rozpoznat pravdivost, spolehlivost... příspěvků na sociálních sítích?

- l) Myslím si, že mi církev dostatečně naslouchá? Pokud ne, co by tomu napomohlo?
- m) Jaké mám zkušenosti s duchovními průvodci (kněží, řeholníci) v církvi?

Chápu, proč církev učí to, co učí? Chci to pochopit? Vím kde/u koho hledat odpovědi? Co by mi pomohlo přijmout fakt, že církev nikdy nebude učit to, co hlásá svět? Dokážu i přes to přijmout církev do svého života? Co mi v církvi vadí nebo mi přijde zastaralé? Jaké změny bych navrhl/a? Tohle je už dost ošoupané. Může to zavádět zrušením celibátu, svěcením žen atd. Ale třeba to ze sebe mladí potřebují dostat.

- n) Cítím se v církvi rovným členem s ostatními? Vadí mi klerikalismus? Pokud ano, co mi vadí a jak se to může zlepšit?

Ale, co je to klerikalismus? Co si vlastně každý představuje pod tímto pojmem? Už je to dneska takový pojem, který říká kde kdo, ale vadí to všem, a jak? Do jaké míry? Je to taková hanlivá nálepka, umím s ní pracovat? Jak vnímám rozdíly, že každý kněz má trochu jiný přístup k mladým, dává jim jinou míru prostoru na vyjádření, vlastní rozvoj a realizaci svých nápadů. Cítím se ponižován? Jak a proč? Vnímám, že jsem svobodný člověk, dítě Boží? Že mě církev vede, ale stále mi ponechává svobodu na má rozhodnutí?

- o) Jakou roli by podle mě měli v církvi hrát mladí lidé? (Jak by měli být zapojeni do rozhodování, přípravy liturgie, pastorační apod.)

Rozhodování – mladí třeba ve farních radách, při pastoračních aktivitách ve farnosti...

- p) Jaké dovednosti nebo talenty bych rád/a nabídl/a církvi, kdybych dostal/a příležitost?
- q) Jaký je úkol církve?

V evangeliu jsou apoštolové zvaní, aby se stali rybáři lidí. Znamená to, aby přiváděli lidi do církve nebo aby je pomáhali zachraňovat před zlem, trápením? Rybář = zachránce? Moře = rozbourané moře, kde je nejenom dobro, ale i zlo, hodně zla? Záchranné sítě, ne lovné nástroje. Papež říká: „Církev je polní nemocnice“. „Parabible“ používá místo označení

rybáři – záchranáři -> snaha o přizpůsobení se dnešnímu světu. Rozumím tomu, co znamená hlásat evangelium celému světu? Každému člověku? Je to nabídka naděje?

- r) Co by církev mohla dělat – a nedělá? (Globálně/v mém okolí)
- s) Vidím v současné církvi nějaké vzory? (ČR/svět)
- t) Jakého/jakou mě chce církev? K čemu mě vychovává?

3. Já ve světě

- a) **Přináším naději této společnosti?**

*Přináší křesťanství této společnosti radost a naději?
Viz. Christus Vivit.*

- b) **Jakým způsobem by měla církev reagovat na aktuální společenské otázky (např. ekologie, lidská práva, globalizace, chudoba, medializace společnosti, Gen Z generace, přetrvávání návyků z doby „mileniálů“)?**

Ekologie – encyklika Laudato si! Laudate Deum, letos vydaná v češtině, ex post reaguje na výzvu ke zvýšené starosti o naši planetu. Je důležité pozorovat a reagovat na rozdíly mezi Gen Z a mileniály. Věřím tomu, že Bohu záleží na každém člověku? Že má každého člověka rád? Že ho miluje svou velkou láskou? Mohu ho v tom následovat? Pomáhá mi v tom církev dostatečně?

- c) **Mám nějakou zkušenost s katolickou církví mimo ČR? Co mě nejvíce zaujalo?** (zkušenost může být pozitivní i negativní)
- d) **Co by měla církev udělat, aby byla přitažlivější pro další mladé lidi, jako jsem já?**

Ale, má být církev přitažlivá? Jak? Proč? Jaký má pro tebe význam slovo „přitažlivá“? Přinášíme Ježíše a jeho evangelium, jako toho/to, kdo/co nabízí lásku, naději, pokoj, dobro, odpuštění, ... všem lidem? Představujeme víru jako vztah? Nestává se křesťanství pouze jednou z mnoha ideologií?

- e) Vidím v církvi prostor, kde bych mohl/a přispět k řešení problémů ve společnosti? Jak?
- f) Jakou roli hraje víra v mém pohledu na dnešní svět? Jaké konkrétní věci ve světě a společnosti vidíš jinak díky (kvůli) své víře?

Existují oblasti, kde máš kvůli víře pochybnosti nebo otázky? Jsou oblasti, do nichž Boha, Ježíše nepouštíš?

- g) Měl/a bych jako křesťan nějak reagovat na nespravedlnost ve světě?

Jaké formy nespravedlnosti tě osobně nejvíce trápí? Tato otázka navádí k tomu, lépe pochopit a vymezit svůj vztah k sociálním otázkám a pochopit, jak se hodnoty víry mohou projevit v každodenním životě. Znáš principy sociální nauky církve?

- h) Jaké hodnoty jsou pro mě nejdůležitější k tomu, abych mohl žít jako křesťan v dnešním světě? Které hodnoty jsou pro mě nejdůležitější obecně? A proč?

Co považuji za největší rozdíl mezi společenskými hodnotami a křesťanskými hodnotami? Co s tím, když máme každý jiný žebříček hodnot?

- i) Mám odpovědnost vůči světu, ve kterém žiji? Co mohu dělat pro dobro druhých? Chovám se ekologicky?
- j) Vidím každého člověka jako milované Boží stvoření? Jakou pozici v církvi a ve světě by měla hrát LGBTQ+ komunita? Jaký vliv má na můj názor moje víra; prostředí, ve kterém žiji; zkušenosti nebo rodina? Jaké postoje má vůči komunitě církve? Souhlasím s tím? Jak s tím pracuji? Co by bylo ideální?

O téhle oblasti je potřeba se bavit s velkou citlivostí, pochopením, respektem a otevřeností. Dokážeme se navzájem respektovat? Naslouchat jeden druhému, aniž bychom sdělení toho druhého hned hodnotili?

4. Já a farnost

- a) **Jaký vliv má naše farnost na můj duchovní život?** Je farnost duchovní společenství nebo volnočasový spolek, kde se griluje a chodí na výlety?

Cítím se dobře ve své farnosti? Cítím se být její součástí? Cítím se být přijímán? Jak často se ve farnosti setkávám s aktivitami, které podporuji

a pomáhají budovat můj lepší vztah s Bohem? Cítím ve farnosti prostor pro prohlubování své víry?

- b) **Jaké aktivity, programy nebo akce by mě motivovaly více se zapojit do života naší farnosti/děkanátu/diecéze?**

- c) **Co mě motivuje nebo naopak brání v aktivní angažovanosti ve farnosti?**

Co mi přináší radost a pocit smyslu v angažovanosti? Cítím někdy tlak od ostatních? Mám obavy z hodnocení, mám strach, že se nezapojím „dost dobře“? Jaká podpora nebo vedení by mě povzbudily k větší angažovanosti v naší farnosti?

- d) **Jaké konkrétní aktivity ve farnosti mě nejvíce oslovují a proč?**

Např. společenství, farní akce, chvály, společná modlitba... Co z toho mi nejvíce pomáhá na mé cestě k lepšímu duchovnímu růstu?

- e) **Jak farnost podporuje rodiny s dětmi?**

Byli jsme zapojeni do farního života už od mala? Nebo „se to po nás chce“ až v dospívání? Jak jsem se zapojoval/a do farního života v dětství? Co bych si přál/a, aby naše farnost nabídla dětem a mladým dnes?

- f) **Jaká jsou má očekávání od společných modliteb v rámci farností? Co by mě motivovalo se jich více účastnit?**

Co mi společné modlitby přináší? Vnímám společnou modlitbu více jako čas, který věnuji našemu farnímu společenství, anebo jako prostor pro individuální setkání s Bohem? Vnímám přidanou hodnotu ve společných modlitbách oproti osobní modlitbě? Pokud ano, jakou?

5. Já a média

- a) Jaký duchovní/církevní kontent (obsah) mě na sociálních sítích zaujme nejvíc? Co mi chybí? Co je zbytečné? Proč?**

Co považuji za kvalitní a inspirující obsah? Vizuální stránka – je pro mě důležité, aby byl obsah zpracovaný profesionálně, nebo mi stačí autenticita příspěvku? Je pro mě přijatelný humor, nebo ho naopak považuji v církevních tématech za nevhodný?

- b) Jaký obsah by mohl přitáhnout pozornost nejen věřících, ale i lidí, kteří se pohybují mimo církve?**

Jaký obsah na „církevních“ profilech by mohl oslovit i moje nevěřící přátele? Co by podle mě mohlo být přístupné a uchopitelné pro širší publikum? Jaký obsah by mohl propojovat duchovní a společenské otázky a působit jako inspirace nebo povzbuzení pro každého, bez ohledu na jeho osobní víru?

- c) Využívám internet pro svůj duchovní růst? Co sleduju/poslouchám/čtu?**

d) Doporučil/a bych nějakou zajímavou knihu/film/podcast, ... – něco, co mě posunulo ve víře, v duchovním životě?

e) Která média nejvíce sleduji a proč?

Jak si vybíráš, kterým médiím budeš důvěřovat? Existují média, která ovlivňují tvůj pohled na víru? Jak jednotlivá média formují tvé názory? Jak jako mladí lidé kriticky přistupujeme k různým zdrojům informací? Pomáhá nám církev dostatečně rozlišovat pravdu?

f) Jaký vliv mají média na moje vnímání víry, církve, světa? Která témata mě na sociálních sítích nebo v médiích nejvíce zaujmou a proč? Cítím, že média zkreslují informace o církvi a víře?

Kolik času trávíš na sociálních sítích? Pomáhají ti v tvém křesťanském životě?

PÁR OMYLŮ NA ZAČÁTEK

1. Musím jít stejným směrem, jako je modrý text.

Modrý text je pouze doprovodný! Slouží k nastartování proudu myšlenek, pokud nevíte, kam konverzaci rozvést. Není to návod, kam otázky směřovat. Není povinnost modrý text číst.

2. Musím odpovědět na co nejvíce otázek.

Cílem setkání NENÍ probrat všechny otázky, ani třeba polovinu z nich. Je v pořádku, pokud proberete dvě otázky. Je v pořádku, pokud jich prodiskutujete deset. Nic není špatně. V tomto případě nemusíte splnit žádné očekávání a parametry.

3. S výstupy se nic nestane, někde zapadnou.

Zpracované výstupy budou předány panu biskupovi. Společně potom zkusíme vymyslet možné kroky, které podnikneme ke změně prostředí církve.

4. Naše názory vás stejně nezajímají.

Opravdu upřímný názor nám řekne málokdo. A proto vnímáme, že touto cestou se nám dostává velké příležitosti, kdy můžeme zjistit, jak se mladí opravdu cítí, co jim vyhovuje a co naopak ne.

METODIKA SETKÁNÍ:

Metodika v této brožurce slouží Vám moderátorům synodálních skupinek jako praktický nástroj k usměrnění a vedení synodálních setkání. Jejím cílem je pomoci vytvořit otevřený a bezpečný prostor pro sdílení, diskusi a naslouchání mladým lidem.

Poskytuje osnovu, jak diskuse vést, aby byla smysluplná, efektivní a vedla ke konkrétním závěrům. Nabízí doporučení, jak povzbuzovat mladé lidi k otevřenosti a zároveň udržet diskusi v rámci daného tématu.

Co je cílem setkání?

- Získat od mladých lidí zpětnou vazbu na jejich zkušenosti, potřeby a očekávání vůči církvi, a tím přispět k tvorbě výstupu diecézní synody mladých.
- Uvědomění každého mladého člověka, kým je v církvi, jaká je jeho role a také, kým chce v církvi být?!

Co je cílem výstupů ze synody „mladí v církvi“?

- Změna smýšlení a pohledu mladých na kroky církve, její změnu a pochopení daných výsledků.
- Otevřenost biskupa vůči mladým. Naslouchání biskupa mladým a jejich potřebám.

Pro koho jsou setkání určena?

- Mladé lidi ve věku 12–30 let.
- Všechny, kdo chtějí definovat svůj vztah k Bohu i k církvi.
- Všechny, kdo mají ve vztahu k sobě, k Bohu a k okolí starosti, trápení, nejistoty, ale i radosti.

Jaká je doporučená struktura setkání?

- Úvodní slovo o tom, co je to synoda proč jsme se tu společně sešli.
- Krátká modlitba na začátek – prosba k Duchu svatému o správné vedení.
- Společná diskuze na vybrané téma.
- Na konci je vhodné ukončit setkání modlitbou a poděkováním.

Co když se účastníci nemohou naladit na stejnou notu?

- Pomoci mohou nějaké seznamovací aktivity.
- Pokud se účastníci znají, zařaďte nějakou pohybovou aktivitu nebo „icebreaker“ – aktivita na prolomení ledu.

NÁPADY, TIPY A RADY

Nabízíme vám nápady na icebreakery, modlitby, kreativní aktivity k diskuzi nad tématy nebo práci s výstupy, kterými se můžete inspirovat.

ICEBREAKRY

- Aktivita „Strom očekávání“: Každý účastník napíše na lísteček, co od církve očekává, a připevní ho na symbolický strom. Tato aktivita pomůže navodit atmosféru otevřeného sdílení a připraví mladé na diskusi.
- Speed dating = rychlá randíčka: Krátké, rychlé rozhovory mezi účastníky – třeba 30 sekund nebo 1 minuta na rozhovor, než se přesunete k dalšímu partnerovi. Můžete nastavit otázky typu: „Jaká je tvoje oblíbená kniha?“ nebo „Kdybys mohl jet kamkoli na světě, kam by to bylo?“. Tento způsob umožňuje všem se vzájemně poznat a povídat si.
- Lidský uzel: Účastníci se postaví do kruhu, každý chytí dvě náhodné ruce od jiných lidí (ne svou vlastní ruku), a pak musí pracovat společně na tom, aby se „rozpletl“ tento uzel. Cílem je bez uvolnění rukou se dostat zpátky do kruhu, což může být vtipné i výzvou.

KREATIVNÍ ZPRACOVÁNÍ OTÁZEK

- Mindmap = myšlenková mapa: Každá skupinka vytvoří myšlenkovou mapu, kde uprostřed bude hlavní otázka (např. „Jaký mám vztah k církvi?“). Od ní budou odcházet různé větve odpovědí. Každý člen skupiny může doplnit své pocity, zkušenosti nebo návrhy na zlepšení.
- Post-it diskuse: Na jednotlivé otázky mohou účastníci odpovídat anonymně formou Post-it lístečků, které připevní na nástěnku nebo velký plakát. Moderátor na konci shrne hlavní body a povzbudí účastníky, aby je společně prodiskutovali
- Koláž: Mladí mohou vytvářet koláže nebo kresby, které vyjadřují jejich pocity ohledně této problematiky. Například co jim v církvi chybí nebo co by chtěli zlepšit. Tato metoda podporuje vyjádření tam, kde slova nestačí nebo pokud máme skupinu lidí, kteří se nechtějí takto "veřejně" sdílet.
- Simulace budoucí církve: Účastníci mohou vytvořit krátkou scénku nebo simulaci, jak by podle nich měla církev vypadat, aby lépe odpovídala jejich představám a potřebám. Ze scének se mohou natočit videa, které budou poté sloužit jako výstupní materiál skupinky.
- Hra na role: Mladí se můžou rozdělit do rolí podle různých postav v církevní hierarchii nebo naopak různých představitelů mladé generace. Poté mohou diskutovat v těchto rolích o otázkách, a jak je vidí z jejich perspektivy.

OTEVŘENÁ DISKUZE

- V kruhu: Ideální by bylo, aby se účastníci střídali a každý měl dostatek času na to, aby se vyjádřil. Velice důležité je aktivní naslouchání, hlavně od moderátorů skupinky.
- Brainstorming: Účastníci mluví a moderátoři zapisují.
- Po skončení schůzky mohou účastníci vyplnit předem připravený online dotazník. Moderátoři z toho potom udělají závěrečné výstupy.

SWOT ANALÝZA

- Metoda, která je rozdělená na čtyři okruhy. Slouží k přehlednosti a struktuře diskuse, která je dále rozvíjena podrobnějšími otázkami:
 - S (Strengths) – Silné stránky církve, co funguje dobře, co se mi líbí?
 - W (Weaknesses) – Slabé stránky, co je třeba zlepšit, co mi vadí?
 - O (Opportunities) – Příležitosti pro růst a rozvoj církve. Příležitost pro můj růst v církvi.
 - T (Threats) – Hrozby a překážky, které vnímám v církvi já. Jak se s nimi poprat?

NÁPADY NA PRÁCI V RÁMCI FARNOSTI

- Online anketa: Po skončení setkání mohou účastníci vyplnit anonymní online dotazník, kde budou moci doplnit další myšlenky, zpětnou vazbu nebo to, co se báli říct nahlas před ostatními.
- Video nebo podcast: Povzbuzení, aby mladí natočili krátká videa nebo podcasty, kde odpoví na otázky a podělí se o své názory na církev. Tato média mohou být sdílena na sociálních sítích farnosti nebo na úrovni děkanátu.
- Společná výzva - „Krok ke změně“: Na závěr každého setkání se můžou mladí odhodlat k jedné konkrétní změně nebo akci, kterou chtějí v rámci své farnosti realizovat, aby byla církev pro mladé atraktivnější a přijatelnější.
- Výstava a plakátová akce: Na konec celého procesu synody mohou mladí vytvořit plakáty, kde vyjádří své myšlenky a návrhy, Plakáty můžou být vystaveny v kostelech jako vizuální podpora pro celé farní společenství.

MODLITBA NA ZAČÁTEK SETKÁNÍ

Varianta 1: Duchu svatý, otevři nám srdce i mysl, abychom Tě vnímali a nechali se Tebou vést. Pomož nám najít správnou cestu v této chvíli, kdy se scházíme, a dej nám odvahu být otevření, naslouchající a připravení jednat v lásce. Buď s námi na této synodě a ukaž nám, jak se navzájem podporovat a růst v naší víře. Amen.

Varianta 2: Duchu Svatý, přijď mezi nás, prosím. Potřebujeme Tvé světlo, abychom dobře viděli a správně se rozhodovali. Pomoz nám být otevření, naslouchat jeden druhému a nenechat se strhnout jen našimi vlastními názory. Buď s námi během této synody, ať můžeme společně růst a přinášet do světa Tvoji lásku. Amen.

MODLITBA NA KONEC SETKÁNÍ

Varianta 1: Duchu Svatý, děkujeme Ti za tento čas, který jsme strávili spolu, za každý rozhovor, každé sdílení a každé poznání. Prosíme Tě, abys nás i nadále vedl na naší cestě víry a pomáhal nám žít to, co jsme se zde naučili. Dej nám sílu přenést Tvé slovo a Tvoji lásku do každodenního života. Děkujeme Ti za společenství, které jsme vytvořili, a za Tvou neustálou přítomnost, která nás posiluje. Amen.

Varianta 2: Duchu Svatý, děkujeme Ti za Tvou přítomnost během našeho setkání. Pomohl jsi nám vzájemně se inspirovat, naslouchat si a růst v lásce. Ať to, co jsme dnes prožili, zůstane v našich srdcích a vede nás i nadále v každodenním životě. Prosíme Tě, posiluj nás v naší víře a ve vzájemné podpoře, kterou dnes takto prohlubujeme. Amen.

POJMY, KTERÉ NÁM MOŽNÁ UNIKLY

VYSVĚTLENÍ POJMŮ, KTERÉ SE V DOKUMENTU OBJEVUJÍ. MODRÝ TEXT JE ZJEDNODUŠENÁ PARAFRÁZE PRO MLÁDEŽ.

SYNODA: Shromáždění biskupů nebo jiných zástupců církve, kteří společně diskutují o důležitých otázkách víry, pastore a církevního života. Může být diecézní (místní), národní nebo celosvětová (biskupská synoda svolaná papežem). Řádná synoda je svolána jednou za tři roky papežem a má dané téma. Každá synoda vyústí v dokument, který nese název Exhortace popř. Adhortace.

Velké církevní setkání, kde se diskutuje o důležitých tématech víry a života církve. Může být místní (ve farnosti, diecézi) nebo celosvětová (s papežem).

SYNODALITA: „Společné kráčení“ a naslouchání Božího lidu. Je to způsob, jakým církev naslouchá všem věřícím a zapojuje je do rozhodování a rozlišování Boží vůle. Papež František zdůrazňuje, že synodalita zahrnuje aktivní účast všech pokřtěných na životě a poslání církve, nejen hierarchie, ale i laiků.

Znamená „kráčet spolu“. Jde o to, že církev má naslouchat všem věřícím, zapojovat je do rozhodování a hledat společně Boží vůli.

SYNODA O SYNODALITĚ: Celosvětový proces zahájený papežem Františkem v roce 2021, jehož cílem je promýšlet, jak může být církev více synodální – tedy naslouchající, otevřená dialogu a zapojující všechny věřící do svého života a rozhodování. Má tři fáze: diecézní, kontinentální a celocírkevní (v Římě 2023 a 2024). Tato synoda se nevěnuje konkrétním tématům, ale spíše způsobu, jakým církev funguje, aby byla věrnější svému poslání v současném světě.

Velká celosvětová debata (2021–2024) o tom, jak má církev fungovat – jak být otevřenější, zapojit víc lidí a lépe komunikovat s věřícími.

SYNODA MLADÝCH: Věnuje se otázkám víry a života mladých lidí v církvi. Papež František svolal takovou synodu v roce 2018, což vedlo k dokumentu „*Christus vivit*“, který zdůrazňuje význam naslouchání mladým a jejich aktivní účasti v církvi. Nyní ji prožíváme my v Brně, na diecézní úrovni.

Setkání církve zaměřené na mladé lidi – jejich otázky, potřeby a roli v církvi. Papež František svolal takovou synodu v roce 2018, což vedlo k dokumentu *Christus vivit* („Kristus žije“).

CÍRKEV: Společenství věřících, kteří vyznávají Krista, přijímají jeho učení a svátosti a žijí ve společenství vedeném biskupy a papežem. Jejím úkolem je hlásat evangelium a vést lidi k Bohu.

Společenství lidí, kteří věří v Ježíše, modlí se, slaví svátosti a snaží se žít podle evangelia.

KATOLICKÁ CÍRKEV: Křesťanská církev, která uznává papeže jako Kristova náměstka na zemi. Uchovává apoštolskou tradici a učí plnost pravdy o Bohu a spáse člověka.

Největší křesťanská církev vedená papežem, která se snaží předávat učení Ježíše Krista už přes 2000 let.

GENERACE GEN Z: Generace Z (narození přibližně 1997–2012) vyrostla s internetem a sociálními sítěmi. Je technologicky zdatná, citlivá na témata spravedlnosti a inkluze, ale také čelí vysoké míře úzkostí a osamělosti.

Mladí narození přibližně 1997–2012. Jsou online skoro pořád, řeší ekologii, rovnost, ale často se cítí osamělí a pod tlakem.

GENERACE MILLENNIALS: Millennials (narození přibližně 1981–1996) dospívali v době digitálního rozvoje. Jsou často idealističtí, zaměřují se na work-life balance a hodnotí autenticitu v osobním i pracovním životě.

Lidé narození 1981–1996. Vyrostli na přechodu do digitálního věku, hledají smysluplnou práci a rovnováhu mezi prací a životem.

KLERIKALISMUS: Postoj, kdy duchovní považují sebe za nadřazené laikům a uplatňují moc bez odpovědnosti. Papež František ho označuje za jednu z hlavních překážek evangelizace.

Když kněží nebo biskupové berou moc do svých rukou a laici nemají prostor se zapojit. Papež František to kritizuje jako problém v církvi.

IDEOLOGIE: Soubor myšlenek, který vysvětluje svět a usiluje o jeho změnu podle předem daného plánu. Často vede k jednostrannému vidění reality a může být zneužita k manipulaci společnosti.

Systém myšlenek, který chce změnit svět podle určitého plánu. Může být užitečný, ale i nebezpečný, když se stane slepým dogmatem.

LGBT KOMUNITA: Zahrnuje osoby s menšinovou sexuální orientací nebo genderovou identitou. Katolická církev učí respektovat jejich důstojnost a volá k životu v souladu s Božím plánem pro člověka.

Lidé s menšinovou sexuální orientací nebo genderovou identitou. Církev učí, že mají stejnou důstojnost jako všichni ostatní a zaslouží si respekt.

ENCYKLIKA: Dopis papeže určený celé církvi. Zabývá se otázkami víry, morálky, sociální spravedlnosti nebo ekologie. Např. „*Laudato si*“ (2015) se věnuje ochraně stvoření.

Dopis od papeže určený celé církvi. Řeší důležitá témata, třeba ekologii („*Laudato si*“), chudobu nebo víru.

PASTORACE: Péče církve o věřící. Zahrnuje hlásání evangelia, duchovní doprovázení, udílení svátostí a službu potřebným.

Péče církve o lidi – od mší a modliteb až po pomoc potřebným a duchovní vedení.

GLOBALIZACE: Proces propojení světa v oblasti ekonomiky, kultury a komunikace. Přináší jak příležitosti, tak výzvy, např. ztrátu kulturní identity.

Propojení světa díky internetu, obchodu a cestování. Přináší nové možnosti, ale taky výzvy, třeba kulturní střety.

MEDIALIZACE: Média ovlivňují vnímání reality a utvářejí veřejné mínění. Církev zdůrazňuje odpovědnost za pravdivost a etiku sdělování.

Když média (TV, internet, sociální sítě) ovlivňují, co si lidé myslí a jak vnímají svět.

EVANGELIZACE: Hlásání Kristova poselství světu. Nejde jen o slova, ale i o svědectví života. Cílem je, aby lidé poznali a přijali Boží lásku.

Předávání víry druhým – nejen slovy, ale hlavně vlastním životem. Ukázat, že vztah s Bohem dává smysl.

Otázky, které jsou asi těžké na pochopení, ale pro starší ne úplně k zahoeení:

Není v církvi kladen větší důraz na přikázání než na evangelium? (trochu provokace) Nezahlcuje a neodrazuje tím církve ty, kteří hledají Ježíše? Nebo vztah k Ježíši?

Sleduješ či jsi sledoval/a průběh synody o synodalitě? Zapojil/a ses do skupinek? Znáš nebo četl/a jsi synodní dokumenty, výstupy...?

Co očekáváš od synody o synodalitě a od synody mladých?

K vytvoření těchto materiálů bylo čerpáno z encyklik papeže Františka.

Velkým zdrojem je „Posynodní apoštolská exhortace k mladým lidem i k celému božímu lidu – „Christus Vivit“ – Kristus žije“ od papeže Františka.

Dalším zdrojem je encyklika papeže Františka „O péči o společný domov - „Laudato si“ – Buď pochválen.

Nemalým zdrojem jsou i promluvy papeže k mladým, jeho poselství a výzvy z různých zemí.

Snažili jsme se nastínit myšlenky, nad kterými mladí přemýšlí, anebo by bylo dobré, aby se nad nimi zamysleli.

Dále jsme čerpali z Katechismu katolické církve.

Ne všechno, je přímo mířené k výstupu synody, ale z velké části i pro rozvoj mladých lidí, jejich osobního vztahu s Bohem, vnímání sebe samotných, společnosti kolem sebe a spoustu dalších aspektů.

